

Novinky v Železných horách?

Nové certifikované produkty ŽELEZNÉ HORY regionální produkt® se vám představují. Můžete ochutnat či vyzkoušet. Tipy na výlety. (str.2–3)

Vůně koláčů

Rozhovor s certifikovaným výrobcem o zajímavém propojení více místních produktů do netradičního zážitku. (str. 4)

Pojďte na návštěvu

Navštivte s námi zajímavé areály místních výrobců a přesvědčte se o kvalitě produktů na vlastní oči. (str. 4)

www.regionální-znacky.cz

Doma v ŽELEZNÝCH HORÁCH

Noviny pro milovníky Železných hor, jejich přírody a lidí.

Národní geopark Železné hory – příležitost pro aktivní podnikatele

Co má společného Kryštof Kolumbus a Národní geopark Železné hory? Je to už téměř rok, kdy dne 24. dubna 2012 slavnostně vyhlásilo MŽP ČR Národní geopark Železné hory. Už v době před jeho vyhlášením bylo v území mnohé pro propagaci geologie a podporu cestovního ruchu vykonáno. Historie objevování geologického bohatství Železných hor je však daleko starší. První sběrači kovů zde byli dávno před naším letopočtem a jejich pokračovatelé jsou zde dodnes. Pravda, pilné ruce nahradila těžká technika, která využívá horninové bohatství a těží užitkový kámen. Cestu po stopách historie poznávání Železných hor by mohl nabídnout téměř každý zde žijící člověk, protože kameník byl v minulosti snad v každé obci. Ke kamenické zručnosti a vědomostem stačí přidat trocha poznání a odbornosti - a je na světě zajímavost. Kdo by nechtěl slyšet o počátcích historie těžby rud v Čechách, kterou popisuje kronikář Václav Hájek z Libočan a klade ji do oblasti Chvalčovic? Co na tom, že to

byl tak trochu fantasta a snílek. Obří posteťe u Zdechovic, Čertova skála u Přelouče, valouny druhohorního moře v Brložském lomu a k tomu výhled přes Polabí na Krkonoše a Orlické hory, to je tu stále. Výhled za krásného počasí přes chladicí věže a 300 metrový komín je nezapomenutelný. Snoubí se zde minulost, současnost a možná i budoucnost. Havířské jámy u Kraskova, Zlatý potok a k tomu blízké hospůdky a nabídka regionálních produktů, to vše v dosahu „co by kamenem dohodil“. Ukryté křemencové skalky a na jejich ostrohu zřícenina středověkého strážního hrádku. Tak lze představit Rabštejn. To jsou jen drobné střípky z mozaiky poznávání našeho regionu, kterou Vám můžeme nabídnout. Zvědavý návštěvník si ji může sestavit sám a vydat se na poznání mezi královskými městy a památkami UNESCO – Kutnou Horou a Litomyšl. Po cestách by neměl opomenout navštívit další atraktivní místa z nejméně stovky zajímavých geologických lokalit, okusit místní výrobky a také navštívit „Kolumbovo vejce“ na východním okraji Národního geoparku Železné hory.

RNDr. František Bárta, předseda Společnosti přátel Železných hor

Lidé, příroda a tradice Železných hor

Společenství místních lidí, kteří mají kladný vztah ke svým tradicím a respektují hodnoty okolní přírody, je vhodný základ pro vznik aktivit novodobých, které jistě stojí za to poznat. Tedy VÍTEJTE I VY v Železnohorském regionu.

Lidé

Od nepaměti byl život v horských oblastech tvrdý a skýtal méně příležitostí k obživě. Dbalo se především na využití místních zdrojů, jako je kámen, dřevo, cihlářská hlína, aj. Z místních lomů v Raškovických „skalácích“ těžili kámen a vyráběli z něj mlýnské kameny, které můžete např. vidět ve vstupních prostorech objektu Městyse Choltice. Pozůstatky lomů vás provede Naučná stezka Raškovickými lomy, která je součástí areálu rozhledny Barborka. Můžete se příjemně bát při čtení báji o chamtivém pánovi, který skončil v jednom z lomů i s kočárem a koňmi.

Kromě „skaláků“ však v našem kraji žili také zemědělci, mlynáři či kováři a tkalci. Výčet řemesel a profesních zdatností je nemalý a dodnes se setkáváme s výsledky práce a jejich dědictvím téměř ve všech koutech této krásné krajiny. Vápenný a kamenný prach vtiskl svou pečeť do tváří a dlaní mnoha generací železnohorských mužů. Přesto tento region obývali a dodnes obývají i rodiny zručných řezbářů, sochařů, či zpracovatelů plodů a chovatelů. Místní ženy dodnes uchovávají znalosti vyšívání, krajkářství, práce s hlínou či umění přeměnit krásu suchých květin nebo proutí v trvalou vzpomínku na tento kraj. Lidé zde však žijí vldní a vstřícní, pracovití, žijí v dokonalém souladu s podhorskou krajinou, ze které těžili a těží nejen její nerostné bohatství. Zároveň však umí také vypěstovat obilí a jiné polní plodiny, vyprodukovat mléko a maso, vyrobit med, sklídit ovoce a z těchto produktů připravovat lahůdky, které jsou známé jenom odtud. Tyto a jiné místní tradiční činnosti jsou součástí nejen historických obecních kronik, ale i současných obecních znaků. Železné hory byly a jsou rodištěm mnoha významných lidí, kteří nás proslavili mimo hranice regionu; ať již

v oblasti vědy nebo umění. Naše malebná krajina je kolébkou známých malířů, skladatelů, vědců, spisovatelů, herců či zpěváků. Bohatí předkové nám zanechali množství historických stavebních památek, které jsou dodnes důkazem stavitelského umu řemeslníků tehdejší doby.

Příroda

Okolní příroda Železných hor si ze starých věků do současnosti zachovala svoji rozmanitost. Najdete zde hluboké rokly i vrcholy s dalekými přirozenými rozhledy, lesní prales i květnaté louky, geologické útvary či vodní plochy a toky. Na pastviny se vrací stále více koní, ovcí, krav i koz. Při pěší turistice, na kole či z hřbetu koně můžete mnohdy zažít pocit, že jste osamoceni v srdci přírody.

Správa CHKO Železné hory se od r. 1991 (vyhlášení CHKO ŽR) snaží maximálně zpřístupnit okolní hodnotnou přírodu návštěvníkům za podmínek dohledování ochrany přírody a ve spolupráci se subjekty, zabývajícími se ekologickou výchovou a osvětovou činností, například Společnost přátel Železných hor.

V r. 2012 byl vyhlášen, jako čtvrtý v České republice, Národní geopark Železné hory. Jeho více než 100 detailně zmapovaných geolokalit čeká na vaše „objevení“. V Železných horách a okolí se tak můžete, díky „stvořitelům“ NGŽH, firmě Vodní zdroje Chrudim, seznámit s geologií země za dva dny buď individuální formou či ve spolupráci s certifikovanými geoprůvodci.

Tradice

Masopusty, velikonoční zvyky, Svatojánská noc, čarodějnické ohně, keltské svátky, vánoční zvyky a adventní koncerty, to je výběr z akcí, které u místních

lidí přetrvávají dlouhé věky a slaví se s různými obměnami dodnes.

Na místní tradice však navazuje i mnoho novodobých akcí, např.: Dny Železnohorského regionu, Tradice Železnohorského regionu, multižánrová divadla a koncerty, výstavní expozice, které se odkazují na místní tradiční řemesla, zvyky, rodáky či umělce, kteří zde tvořili.

Akce se v regionu pořádají s každoroční pravidelností a za zvyšujícího se zájmu místních obyvatel i návštěvníků ze sousedních regionů. Jejich přehled najdete ve Zpravodaji Železnohorského regionu a podrobný měsíční kalendář akcí, obohacený i o akce v sousedních regionech, najdete na www.zeleznohorsky-region.cz nebo jej po předání svých kontaktů do jakéhokoli infocentra regionu můžete pravidelně dostávat do svých e-mailových schránek.

ŽELEZNÉ HORY regionální produkt®

S historickým vývojem vesnic a okolní krajiny úzce souvisí vývoj a stupeň zachování místních tradičních řemesel. Hluboké lesy Železných hor, lomy na kámen a cihlářská hlína daly směr místním řemeslům, jež se uchovávala ve velké míře dodnes. Místní výrobci zachovávají i letité rodinné tradice a věnují se výrobě dřevěných, kovových či keramických výrobků. Využívají přírodní materiály a do výsledků své rukodělné aplikují motiv místní krásné krajiny.

V době, kdy si uvědomujeme důležitost zdraví v souvislosti se zdravým životním stylem, tj. se zdravou výživou založenou na místních zdrojích, se nám naskýtá alternativní možnost jejich využívání. Z darů přírody vzniká mnoho produktů, jako je med, ovoce, zelenina, obiloviny, maso nebo mléko, mléčné výrobky, medovina, těstoviny či pekařské výrobky. Tento výčet je pouze základem. Pokračování na str. 2

Střípky odjinud

Značka jako doporučení

Málo platné, žijeme v době, v níž má realita čím dál častěji přívlastek virtuální. Díky stále dokonalejším mobilům a dalším zařízením, jež by ještě v nedávné minulosti patřily do říše sci-fi, máme pocit, že jsme neustále „v obraze“. Ve skutečnosti jsme ale jen stále snadněji manipulovatelní. A podobné je to i s naší hmotnou spotřebou. Není divu, že farmářské trhy slavily takový úspěch – byly a místy stále ještě jsou příležitostí k návratu do doby, kdy zákazník věděl, co a dokonce i od koho kupuje.

Ekonomická struktura tzv. vyspělého světa samozřejmě nedovoluje, abychom nakrmili celý národ na farmářském trhu. Dnes a denně jsme konfrontováni s důsledky globalizace a zároveň i s nejrůznějšími nálepkami, certifikáty a značkami, které se nás snaží přesvědčit o kvalitách konkrétních produktů. Výsledkem je stále větší zmatek a posléze i ztráta důvěry spotřebitelů, kteří se nakonec vrací k poslední jistotě – osobnímu doporučení na základě vlastní zkušenosti.

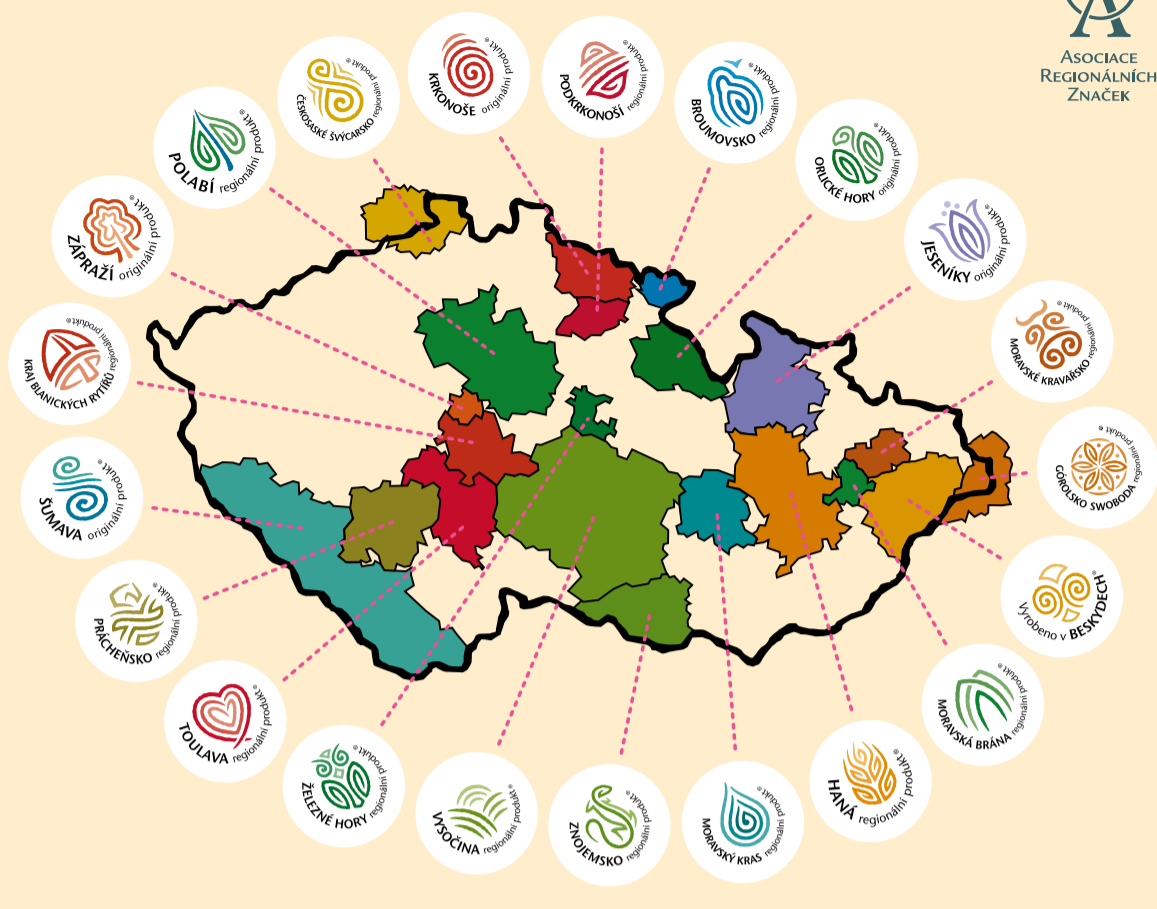
Regionální značky pro místní produkty a služby nemají ambice konkurovat zpracovaným oborovým certifikacím. Mají jiný smysl – vytýpovat zajímavé výrobce a poskytovatele služeb z konkrétního regionu, u jejichž produktů je možné zaručit nejen základní kvalitu, ale i něco navíc – oživení regionální či rodinné tradice, vysoký podíl místních surovin nebo originální provedení. Regionálních značek je už více než 20, pro každý region specifická, ale všechny se snaží o totéž – být důvěryhodným doporučením místních lidí pro turisty i sousedy odvedle.

I když ekonomicky je její přínos zanedbatelný, regionální značka nabízí příležitost pro spolupráci a oživení vazeb mezi lidmi, které spojuje vztah k místu, kde jsou doma a kde se snaží o potěšnou obživu. Je to sice dlouhodobý úkol, ale snad i cesta, jak vrátit našemu venkovu a menším městům tvář, o níž je do značné míry připravila léta socialistické uniformity i následující nekontrolovaná honba za povrchním konzumním blahobytem. Národní hrdoť se u nás nikdy moc nenosila, stále trpíme pocitem, že není nač být pyšní. Ale někdy stačí se pořádně rozhlédnout. Těch, kdo se přes složité podmínky snaží prosadit vlastnoruční poctivou práci, našťastí pomalu, ale jistě přibývá. A díky regionální značce třeba zjistíte, že je máte doslova na dosah.

PhDr. Kateřina Čadilová
předsedkyně
Asociace regionálních značek, o.s.

Území působnosti značek v České republice

Jak a kam za regionálními produkty

Jak můžete poznat ze seznamu regionálních produktů, výběr je různorodý. Od železnohorského medu, přes pivo, brambory, chutné koláče až po výrobky ze železa či keramické hlíny. Některé výrobky jsou trvanlivé, jiné mají určitou záruční lhůtu a dobu spotřeby. Kde se můžeme s regionálními produkty ze Železných hor potkat, kam za nimi zajet, kde si koupit vzpomínku na náš kouzelný kraj? Tam, kde je to možné, poskytnou Informační centra alespoň koutek či v případě Heřmanova Městce dokonce celou výstavní expozici, kde jsou produkty nepodléhající zkáze vystaveny po celý rok a volně k prodeji. Odpovědní pracovníci poskytnou zájemcům informace o výrobcích či kontakt na samotného producenta. V TIC Heřmanův Městec jsou umístěny především práce kovářských mistrů, keramika, obrázky, proutěné zboží či skvosty ze sušených květin. Také zde lze zakoupit chuťově specifickou medovinu z našeho kraje. S řezbářskou prací p. Cypriana z Podhradí se můžete setkat v parcích, před úřady, ale i v soukromých zahradách různě po celých Železných horách. Pravda, jsou to většinou větší kusy, ale po domluvě v jeho provozovně je možné domluvit se i na velikosti. Certifikované ovoce či brambory si můžete objednávat a odebrat podle sezony většinou přímo u producentů, na farmách či stacích. Kontakty na ně opět poskytnou buď naše noviny -nebo pracovníci informačních center. Pěstitelé a chovatelé se zúčastňují farmářských trhů či jarmarků v Pardub-

bickém kraji, kde se s nimi můžete také spojit. Lahůdky jako místní pivečko ochutnáte však přímo u pana Kutílka ve Žlebských Chvalovicích, kde má také pěstitelem palírnu. Skvostné koláče a certifikovaná grilovaná medová žebra najdete v zámecké restauraci p. Raby v Cholticích. S většinou našich producentů máte také šanci setkat se každou 1. nedělí v červnu, červenci, srpnu a září na „Valských trzích“ – tradiční akci obce Valy nad Labem. Všechna kontaktní a prodejní místa našich producentů jsou uvedena v přehledu uprostřed tohoto listu. Pověst jejich kvality přerůstá i hranice Železnohorského regionu a to nejen díky trhům a akcím zaměřeným na regionální značky, díky informacím předávaných spokojenými návštěvníky, ale i spoluprací s Asociací regionálního značení a partnerských oblastí po celé republice, s kterými si vyměňujeme zkušenosti.

V průběhu roku 2013 budou po Železnohorském regionu „putovat“ prodejní výstavy regionálních výrobců. Po celý rok se můžete s výrobky zdejších producentů seznamovat v TIC Heřmanův Městec, v průběhu května v zámecké expozici v Cholticích. V TIC Seč bude možné zakoupit produkty v červnu, v červenci nejprve v Autokempu Konopáč, uprostřed prázdnin v Zahradnictví v Klešicích. Počátkem září najdete regionální produkty na tradičním „Babím létě“ opět v Autokempu Konopáč, ke konci září na výstavě „Barvy a plody podzimu“ v SOUV v Nasavrkách. Naposledy

v roce 2013 při rozsvícení vánočního stromu v Heřmanově Městci o 1. adventní neděli budou mít regionální výrobci prodejní stánky na náměstí.

Přesné termíny putovních výstav najdete na webech www.zeleznohorsky-region.cz nebo na webech jednotlivých informačních center.

Kontakty na turistická informační centra regionu:

TIC Heřmanův Městec - centrála Železnohorského regionu
Náměstí Míru 288
538 03 Heřmanův Městec
Tel: 469625147, 725156016
E-mail: infocentrum@mesto-hm.cz
www.zeleznohory-hm.cz
www.hermanomestecko.oblast.cz

TIC Seč
Chrudimská 94
538 07 Seč
Tel: 469 676 90
E-mail: info@mestosec.cz
www.mestosec.cz

TIC Třemošnice
1. Máje 56
538 43 Třemošnice
Tel: 469 611 135
E-mail: ic@tremosnice.cz
www.tremosnice.cz/ic

TIC Nasavrky
Náměstí - Zámek 1
538 25 Nasavrky
Tel: 469 677 566
E-mail: ic-nasavrky@ckmacek.cz
www.inasavrky.cz

TIC Přelouč
Hotel Fontána
Pardubická 1422
535 01 Přelouč
Tel: 466 798 711,
E-mail: info@fontana-prelouc.cz
www.mestoprelouc.cz

Infocentrum Děda Vševeda v Muzeu perníku
Perníková chaloupka
Ráby 38
533 52 Ráby
Tel: 466612474
E-mail: Info@pardub.cz
www.pernikova-chaloupka.cz

či koňmo můžete putovat ve chvílích volna krajinou od areálu k areálu a navštívit po dohodě certifikované řemeslníky, producenty a umělce přímo při jejich tvorbě, která může být vhodnou inspirací pro vás nebo vaše potomky. Bzučící včelky opylující četné ovocné sady ve svém výsledku vytváří harmonii voňavého železnohorského medu a krásných červe-

ných a žlutavých jablíček, která v době své zralosti poslouží k další tvorbě regionálních produktů. Mléko z místní produkce slouží k výrobě chutných sýrů a mléčných výrobků, které je možné přivést jako zdravý suvenýr z cest po Železných horách. I tátové od rodin si přijdou na své při ochutnávce regionálního piva, či několika druhů medoviny.

Certifikované prod

NOVĚ CERTIFIKOVANÍ VÝROBCI

Zámecká marinovaná žebra od Josefa Raby

V restauraci Zámek Choltice připravuje regionální producent pan Josef Raba „fajnová“ zámecká medová žebra. Pokrm je vyráběn podle originálního receptu s použitím místně pěstovaných bylinek a medu od zdejších včelařů. Zámecká žebra jsou servírována originálním způsobem na dřevě nebo tepaných kovových talířích s domácím chlebem. Můžete je zde ochutnat v průběhu celého roku spolu s dalším zajímavým pokrmem - choltickými koláči.

Kontakt:
Josef Raba
Náměstí sv. Trojice 1
533 61 Choltice
mobil: +420 777 200 804
e-mail: krabak.j@seznam.cz
www.zamekcholtice.cz

Choltické koláče

Majitel restaurace Zámek Choltice je výrobcem dalšího regionálního pokrmu - slaďoučkých a lahodných svátečních koláčů. Jsou z kynutého těsta, plněné tvarohem od dalšího místního producenta nebo povídky vlastní výroby z ovoce z blízkých sadů. Po celý rok se koláče pečou v sobotu a v neděli, o letních prázdninách denně. Je také možné si je objednat.

Kontakt:
Josef Raba
Náměstí sv. Trojice 1
533 61 Choltice
mobil: +420 777 200 804
e-mail: krabak.j@seznam.cz
www.zamekcholtice.cz

Ovoce z podhůří Železných hor

Pan Jaroslav Nevole pěstuje a sklízí ze svých ovocných sadů v podhůří Železných hor velké množství chutného a zdravého ovoce. V okolí obce Svinčany produkuje každoročně různé odrůdy jablek, hrušek, třešní, višní či švestek do místních domácností a za hranice Železných hor. V době podzimní sezony je možné si u pana Nevoleho objednat ovoce k uskladnění a po domluvě odebrat, v období sklizně peckovin je možné ovoce odebrat přímo v sadech.

Kontakt:
Jaroslav Nevole
Na Kopaninách 278
533 61 Choltice
mobil: +420 602 559 647
e-mail: nevole@czfruit.cz

Pracovní oděvy od společnosti OBZOR VDI

Výrobní družstvo invalidů se sídlem v Praze a závodem v Heřmanově Městci je firma s dlouholetou tradicí výroby pracovních oděvů a ochranných pracovních pomůcek. Nabízí šití kompletního sortimentu pracovních oděvů pro všechny profese a to jak pro letní tak i zimní období. Pracovní soupravy či kombinézy

jsou vhodné pro malé i velké „pracantý“ a jsou vyrobeny z kvalitních textilních materiálů. Výrobky můžete zakoupit přímo v sídle závodu v Heřmanově Městci.

Kontakt:
OBZOR VDI v Praze, závod Heřmanův Městec
Čáslavská 292
538 03 Heřmanův Městec
mobil: +420 723 104 663
e-mail: krausova@obzorpraha.cz
www.obzorpraha.cz

Lipinské mléčné výrobky

Rodinná farma Lipina v podhůří Železných hor nabízí kromě penzionu s ubytováním až pro 20 zájemců také certifikované produkty v podobě mléčných výrobků. K prodeji je zde čerstvé mléko bez odebraného tuku, ale hlavně čerstvý, ručně zpracovávaný sýr a tvaroh, vyrobený z tohoto mléka. Sýr je přírodní, ochucený, česnekový, s medvědí česnekem a uzený balený do 2 variant objemu. Tvaroh se prodává balený v plastových mističkách ve 3 různých gramážích. Mléčné výrobky lze zakoupit přímo na farmě nebo v pekárně ve Slatiňanech.

Kontakt:
Lipina 2
538 21 Slatiňany
mobil: +420 776 159 601, 724 918 641
e-mail: viskovam@gmail.com
<http://penzionlipina.cz/mlacnevyprobky.html>

Český med a medovina z Třebosic

Třebosická medovina a pravý včelí med jsou výhradně přírodní produkty přímo od včelaře pana Ladislava Skřeka. Jedná se o med téměř výhradně květový smíšený, vzniklý z nektaru květů stromů a rostlin nasbíraného včelami v okolí obce Třebosice. Medovina je zkvašený medový roztok z příměsí několika druhů bylin, roztok kvasí podobně jako víno a má i stejný obsah alkoholu. Oba regionální produkty zakoupíte přímo doma u pana Skřeka v Třebosicích.

Kontakt:
Ladislav Skřek
Třebosice 49
530 02 Pardubice
mobil: +420 728 485 275
e-mail: skrekla@seznam.cz

Dekorace a aranžování z přírodnin a suchých květin

Blanka Machotová se zabývá aranžováním ze suchých květin. Používá květiny, které sama vypěstuje nebo přírodniny (šišky, mech, kůra, větvičky). Vyrábí také staročekadventní vánoční věnce, vazbu z přírodních květin. Její výrobky si můžete prohlédnout v rámci svatebních dnů a jiných přehlídek – možno vidět na www.nej-nevesta.cz. Paní Machotová své prodejní výrobky vystavuje např. v cukrárně v Třemošnici, v informačních centrech v regionu Železných hor nebo nabízí k prodeji u sebe doma v Třemošnici.

Kontakt:
Lichnická 388
538 43 Třemošnice
Mobil: + 603 905 753
e-mail: machotova.b@seznam.cz

Lidé, příroda a tradice Železných hor

Pokračování ze str. 1

dem, který se neustále rozšiřuje. Je jen zapotřebí sledovat aktuální nabídku.

Se zdravím prospěšným stylem života souvisí i pohyb v přírodě. Pěšky, na kole

Produkty ŽELEZNÉ HORY regionální produkt® se představují

Český med z Licoměřice

Pan Jiří Vašíček se zabývá výrobou medu květového (jde o směs nektarů různých rostlin, ale může být také jednodruhový – řepkový, jetelový, lipový a další) a medu medovicového (pochází z medovice lesních stromů). Chutný a voňavý med můžete zakoupit u něho doma.

Kontakt:
Jiří Vašíček, Licoměřice 20,
538 43 Třemošnice, mobil: +420 724 505 217,
e-mail: licomerickymed@seznam.cz

Železnohorský ležák

Regionální pivo je vyráběné v malém pivovaru ve Žlebských Chvalovicích. Produkt není pasterovaný ani nijak stabilizovaný a při výrobním procesu nejsou používány žádné chemické prostředky. Vařená jsou piva světlá, tmavá a polotmavá od 11° do 17°. Součástí pivovaru je také pěstičská palírna. V letních měsících je otevřen v místě provozovny stánek pro ochutnávku zde vyráběných piv a grilovaných i rožněných specialit. Lahodný mok můžete také ochutnat v restauracích v Heřmanově Městci a v Podhradí. Pivovar se nachází přímo na cyklistické stezce č. 4232.

Kontakt:
Pivovar Žlebské Chvalovice,
17. listopadu 192, 538 43 Třemošnice,
kontaktní osoba: Jaroslav Kutílek,
mobil: +420 737 337 555,
e-mail: kpalirna@seznam.cz,
www.kutilkovapalirna.cz

Hovězí maso z masného skotu Jana Vašíčka

Tento skot je nejmladším plemenem vyšlechtěným v druhé polovině 20. století v jihozápadní Francii v Pyrenejském pohorí. V podmínek Železných hor se toto plemeno velmi dobře adaptovalo. Jeho jedinečnost spočívá ve velmi malé protučnosti (maso je dietní). Hovězí maso má oproti vepřovému vyšší obsah železa, zinku, selenu, kyseliny listové a vitamínu B 12, je významným zdrojem látek pro krvetvorbu a patří k biologicky nejplnohodnotnějším druhům masa. Více než polovinu života prožijí tato zvířata na pastvinách a loukách v CHKO Železné hory. Od jara do podzimu je můžete sledovat přímo z turistických tras a cyklotras na pastvinách malebného podhůří našich hor. Hovězí maso můžete zakoupit po dohodě přímo u pana Vašíčka v Licoměřicích.

Kontakt:
Jan Vašíček, Licoměřice 20,
538 43 Třemošnice, tel.: +420 724 008 960,
e-mail: janlicomic@seznam.cz

Brambory od Josefa Navrátila

Pan Navrátil pěstuje brambory a obilí takřka na třiácti hektarech zemědělské půdy v okolí obce Kraskov. Jedná se převážně o brambory odrůdové, salátového varného typu. Brambory se plní do pytlů o obsahu 25 kg. Takto pytlované a přebrané brambory si mohou zájemci zakoupit přímo na malé rodinné farmě v Kraskově. Jsou prodávány od 15. července až do vyprodání zásob, otevřeno je každý den od 7 do 20 hodin. Pan Navrátil je také tradičním prodejcem na Babím létě v Železných horách v Autokempinku Konopáč, kde si jeho produkty rovněž můžete zakoupit.

Kontakt:
Josef Navrátil, Starý Dvůr 48,
538 43 Třemošnice, tel.: +420 603 990 477,
+420 602 278 838

Kovářské výrobky Aleše Navrátila
Šikovný kovář se nezabývá jen výrobou podkov, kování koní a opravami různého ručního nářadí, ale především výrobou

kovaných uměleckých předmětů, jako jsou např. svícny, mříže do oken, ploty, kované brány či příslušenství ke krubu. V současné době se také věnuje výrobě historických zbraní, které dodává do zámků a hradů. Pan Navrátil se účastní nejrůznějších tradičních akcí v regionu i mimo něj. Vzhledem k tomu, že má i pozjizdnou kovářskou výheň, může přímo na těchto akcích kovat nejrůznější předměty a ukazovat všem zájemcům, co obnáší práce kováře. Svě výrobky vám nabídne denně i ve své kovárně ve Starém Dvoře.

Kontakt:
Aleš Navrátil, Starý Dvůr 48,
538 43 Třemošnice, mobil: +420 774 702 815
www.Kovarnavratil.wbs.cz

Třemošnické těstoviny od Karla Kopeckého

Ve výrobě se vyrábí jak přílohové – vruty, kolínka, fličky, široké nudle, mušle, tak i zavářkové – celestýnské a vlasové nudle, abeceda, hvězdičky. Firma se nachází v Třemošnici a jedná se o malý rodinný podnik. Třemošnické těstoviny lze zakoupit ve většině obchodů ve Východních Čechách – v Chrudimí, Pardubicích, Heřmanově Městci, Čáslavi, Chotěboři, ale i v malých vesničkách na Vysočíně a Středních Čechách.

Kontakt:
Ke Stadionu 149, 538 43 Třemošnice,
tel.: +420 469 661 488,
mobil: +420 721 758 784,
e-mail: tremosnicketestoviny@seznam.cz

Bojanovská krajovaná kresba

V samém srdci Železných hor, v Bojanově, tvoří své krajované kresby paní Ludmila Sadílková. Její obrázky jsou jedinečné a nemůžete se bát, že by měl někdo stejný, jako vy. Vždy je pouze jediný originál, na kterém se plynule prolínají jednotlivé motivy připomínající krajkou. Tak podněcují fantazii a navozují pocit vyrovnanosti a klidu, kterého se nám v té dnešní uspěchané době dostává tak málo. Výrobky můžete zakoupit u paní Sadílkové doma nebo na různých akcích pořádaných MAS ŽR.

Kontakt:
Ludmila Sadílková, Horní Bezděkov 27,
Bojanov 538 07 Seč,
tel.: +420 602 389 339,
e-mail: sadilkova@vceska.cz

Bojanovská keramika

Paní Sadílková se mimo výroby krajované kresby zabývá také výrobou keramiky. Výrobky působí neuvěřitelným dojmem volnosti a nahodilosti. Jedná se výlučně jen a jen o ruční kusovou tvorbu zejména dekorativní keramiky, zahrnující mimo jiné i obvyklé předměty denní potřeby jako jsou např. vázy, svícny, vánoční adventní věnce aj. Každý keramický výrobek se stává v rukou paní Sadílkové neopakovatelným originálem. Výrobky lze zakoupit jak již výše uvedeno buď u paní Sadílkové doma, nebo na různých akcích.

Kontakt:
Východočeská, s.r.o., Horní Bezděkov 27
Bojanov, 538 07 Seč 1,
mobil: +420 602 389 339,
e-mail: sadilkova@vceska.cz

Pletené výrobky z proutí od Aleny Machové

Paní Machová z Přelouče vytváří zajímavé a roztomilé výrobky z pedigu, což jsou vlastně vzdušné kořeny palmy CALAMUS ROTTANG - materiálu, který se k nám dovozí ze subtropických krajů. Přírodní mate-

riál je světlé barvy, ale lze ho libovolně barvit. S pedigem se dají při pletení tvořit krásná kouzla, jak dokazují příjemné a originální košíčky nebo misky z rukou paní Machové. Její výrobky můžete zakoupit u ní doma nebo na mnohých akcích pořádaných MAS ŽR.

Kontakt:
Alena Machová, Jiráskova 671,
535 01 Přelouč, mobil: +420 776 686 997,
e-mail: machova.alena@centrum.cz

Paličková krajka

Paličková krajka se vyrábí na podušce (herduli), která leží při práci na podstavci či stojánku. Jedinečný výrobek vzniká z nití navinutých na paličkách. Jejich křížením, kroucením a prohazováním vzniká krajka, která se připevňuje špendlíky k tištěnému vzoru (podvínku). Pod podvinek se podkládá tvrdý papír, který udržuje podvinek napnutý na podušce. Z hlediska motivu, velikosti i barevného provedení lze vytvořit v podstatě cokoliv – dle přání zákazníka – postavy, zvířata, květiny, vánoční ozdoby, velikonoční vajíčka, závěsy do oken, šperky, atd. Tyto běloučké krásy vytváří šikovné ruce paní Machové, která kromě nich umí vyrobit i výše jmenované proutěné pletené zboží. Paličková krajka lze zakoupit na stejné adrese, či na akcích v Železných horách.

Kontakt:
Alena Machová, Jiráskova 671,
535 01 Přelouč, mobil: +420 776 686 997,
e-mail: machova.alena@centrum.cz

Tácky, košíčky, vázy Vlasty Jozifové

Paní Jozifová podobně jako paní Machová kouzlu své výroby z proutěného pedigu, ale každá z regionálních producentek má své originální zpracování materiálu a na konci výroby můžeme vybrat z nepřeberného množství krásných servírovacích táck, misek různých tvarů, obalů na květináče, košů a košíčků. V případě, že si nevyberete z hotového, paní Jozifová vám uplete výrobky na zakázku dle vašich požadavků či přání. Kromě toho, že vše můžete nakoupit v její malé dílničce v Cholticích, můžete si objednat zboží také e-mailem či telefonicky - dodávka již od tří dnů dodací lhůty. Ve své provozovně autorka nabízí krátké zaškolení či ukázkou postupu výroby. Její tvorba je vyhledávaným bytovým doplňkem.

Kontakt:
Vlasta Jozifová, Lipolická 245,
533 61 Choltice, mobil: +420 732 844 376,
e-mail: jozifovavlasta@seznam.cz,
www.pedig-choltice.cz

Kovářské výrobky od Lukáše Kučery

Jedinečná kovářská díla, která výjimečným způsobem dotvářejí místa, pro která jsou určena. Tvorba, která obohacuje život všech, kdo s ní přijdou do styku – ať jako náhodní kolemjdoucí nebo každodenní uživatelé. Autor se svými výrobky již takřka pravidelně vyhrává nejrůznější soutěže nejen v České republice, ale i v zahraničí. S jeho činností se můžete přijít seznámit na akci „Tradice Železnohorského regionu“ do areálu rozhledny Barborka v Horních Raškovicích u Svinčan, která se pravidelně koná v druhé polovině června. Svá díla také prodává doma v Přelouči.

Kontakt:
Lukáš Kučera, Klenovka 65,
535 01 Přelouč, mobil: +420 608 236 051,
e-mail: nolak@centrum.cz

Železnohorská medovina firmy Trikam

Základem medoviny je med, který po vykvašení a přidání dalších přírodních surovin vytváří neopakovatelnou chuť a vůni, ke které přispívá i zrání v dřevěných sudech. Historie výroby sahá až do starověku. Byl to první alkoholický nápoj na našem území, který vyráběli Keltové i Slované. Železnohorská medovina, i když její historie je podstatně kratší, vychází ze starých receptur a postupů. K její výborné chuti jistě přispívá i to, že suroviny pro výrobu pocházejí ze Železných hor. Tuto medovinu můžete zakoupit v prodejně Včelka v areálu SOUV Nasavrky a ve vybraných informačních centrech regionu.

Kontakt:
Trikam, v. o. s., Hradištská 222,
538 25 Nasavrky, mobil: +420 604 414 928,
e-mail: lojda@souvnasavrky.cz

Český med z Nasavrky

Med pochází z oblasti CHKO Železné hory, čímž částečně splňuje požadavky, kladené na tzv. ekologické medy. Jeho producentem a výrobcem je Střední odborné učiliště včelařské – Včelařské vzdělávací centrum v Nasavrkách. Již při chovu včel jsou důsledně dodržovány všechny veterinární předpisy. Med je vytvářen a dále upravován za dodržení nejpřísnějších hygienických – veterinárních předpisů v tzv. medárně (nově rekonstruované) a výsledkem je produkt, který splňuje podmínky pro používání označení Český med. Tuto lahodnou, částečně tekutou zlatavou hmotu můžete zakoupit ve skleněných obalech v prodejně Včelka v areálu SOUV Nasavrky nebo na mnohých akcích pořádaných MAS ŽR.

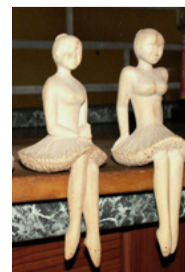
Kontakt:
Střední odborné učiliště včelařské –
Včelařské vzdělávací centrum, o. p. s.,
Slatiňanská 135, 538 25 Nasavrky,
tel.: +420 469 677 128,
mobil: +420 734 573 043,
e-mail: info@souvnasavrky.cz,
www.souvnasavrky.cz

Zeleznehory.net od Jakuba Ženky

Zajímavým regionálním produktem jsou jistě i certifikované webové stránky pana Ženky. Získáte zde mnoho tipů na pěší výlety, výlety na běžkách nebo můžete navštívit některý z popisovaných turistických cílů. Databáze těchto výletů a cílů jsou vždy aktuální a jsou průběžně doplňovány. Pro ty, kteří chtějí doporučit i ubytování, je zde připravena stejnojmenná sekce s odkazy na ubytovací zařízení v Železných horách. Aktuální informace najdete také na Facebooku. Ceník placených inzerátů či odkazů najdete na níže uvedené adrese, kde vám také poskytneme odpovědi na všechny vaše případné dotazy ohledně inzerce.

Kontakt:
Jakub Ženka, Čs. Armády 2373,
530 02 Pardubice,
mobil: +420 773 277 177,
e-mail: info@zeleznehory.net,
www.zeleznehory.net

Ruční dřevořezba ze Seče

Autorka paní Olga Široká se věnuje dřevořezbě dlouhá léta. Výrobky vytváří z kvalitního lipového dřeva a jde zaručeně o ruční

práci z místních zdrojů a vlastních nápadů. Finální výrobek je povrchově upraven včelím voskem, případně jsou roztomilé výsledky mnohahodinového úsilí nabízeny bez jakékoliv úpravy. Dřevěné figurky lze zakoupit v TIC Seč, kde je také možné se případně domluvit na objednavce dle vašich požadavků, nebo u producentky doma.

Kontakt:
Olga Široká, U Veselky 89, 538 07 Seč,
mobil: +420 721 209 858,
e-mail: siroka.olga@seznam.cz

Výrobní ekologický program SEKOL® od společnosti VENTURA – VENKOV, s. r. o.

Od roku 2003 se firma VENTURA – VENKOV s.r.o. zabývá výrobou enzymatických a bakteriálních produktů ke kompostování, náplni separačních WC, do jezírek a rybníků, do odpadních systémů, jímek, septiků, ČOV a mnoha dalších. Přírodní výrobky a biopreparáty jsou šetrnější k životnímu prostředí a mají delší dobu účinnosti než chemické. Přípravky lze objednávat na níže uvedené adrese firmy.

Kontakt:
VENTURA – VENKOV, s. r. o.,
Jedousov 66, 535 01 Přelouč,
mobil: +420 602 582 224,
e-mail: markova@ventura-venkov.cz,
www.ventura-venkov.cz

Keramika a obrázky pro potěšení Evy Mašínové

Velkou inspirací autorky je sama příroda a vnímání světa kolem nás v jeho barvách a liniích. Všechny její obrazy malované na hedvábnou tkaninu jsou ručně malované originály. Vychází z historických tradic techniky této malby, vnáší do ní osobité tvůrčí nápady a jedinečnost. Obrazy mají schopnost zútulnit a rozzářit svými barvami a pozitivním laděním interiéru, vnášejí pohodu, poskytují prostor pro relaxaci. Díky tomu vznikají také originální svícny a lampy, které mohou netradičně osvětlit prostor místnosti nebo zákoutí zahrady. Ručně modelované sošky navozují a vkusně doplňují intimitu interiéru. Díla lze zakoupit u autorky doma, nebo i v TIC Heřmanův Městec.

Kontakt:
Ing. Eva Mašínová, Wolkerova 578,
538 28 Slatiňany, mobil: +420 608 067 127,
e-mail: ema.studio@email.cz

Sochy vyřezávané motorovou pilou

Originální řezba dřevěných plastik motorovou pilou. Josef Cipryán je přímý pokračovatel letité rodinné tradice. Díla vyrábí na zakázku pro jednotlivce i pro subjekty dle jejich návrhu. Svá díla vystavuje a prodává v Galerii Cipryán v Podhradí hradu Lichnice nebo své umění řezby předvádí na akcích po celé České republice. Množství jeho děl je instalováno na veřejných prostranstvích nejen Železnohorského regionu, ale i po celé ČR. Nejznámější soubory plastik jsou osazeny a volně přístupné v areálu rozhledny Barborka v Horních Raškovicích, ve sportovním areálu v Třemošnici, v relaxační zóně ve Veselí, v rekreační zóně sídliště Dubina v Pardubicích, atd.

Kontakt:
Josef Cipryán, Galerie Cipryán v Podhradí hradu Lichnice, 538 43 Třemošnice, tel.: +420 732 205 446,
e-mail: cipryan.josef@tiscali.cz,
www.josefcipryan.com

MAS Železnohorský region – koordinátor regionální značky ŽELEZNÉ HORY regionální produkt®

MAS Železnohorský region je občanské sdružení založené v roce 2005, podporující celkový rozvoj regionu realizací projektů a aktivit metodou LEADER, která je založena na spolupráci veškerých subjektů ve venkovském regionu (obce, podnikatelé v zemědělství, v cestovním ruchu, ve službách, regionální výrobci a řemeslníci, zájmová sdružení, spolky, kluby, školy...).

Železnohorský region se nachází v Pardubickém kraji. Území je vymezeno 6 členskými mikroregiony, což čítá 71 měst a obcí s počtem obyvatel cca 45 000 o rozloze cca 490 km². Členská základna je velmi pestrá, stále se rozrůstá, a tím také zkvalitňuje. Občanské sdružení je otevřené všem subjektům a lidem, kteří se chtějí zapojit a nabídnout své síly ve prospěch rozvoje svého regionu.

Rozvoj regionu v oblasti venkovské turistiky jde ruku v ruce s ochranou přírody, ekologickou výchovou, obnovou přirozených center obcí, propagací a odbytem místní produkce a služeb, návratem k tradičním životním hodnotám a jejich formám.

Aktivity jsou rozděleny do oblastí: realizace Strategického plánu LEADER „Návrat ke kořenům“ – dotační podpora projektů a realizace vlastních aktivit, které co do objemu převažují.

Jednou z významných vlastních aktivit je právě certifikace regionálních produktů a tvorba cest, jak místním výrobcům zajistit náležitou propagaci a odbyty.

Zapojte se i vy a přijďte mezi nás.

Kateřina Korejtková,
manažerka MAS ŽR

Za regionální gastronomií do choltického zámku

Městys Choltice je branou z úrodného Polabí do podhůří Železných hor a jeho chloubou není jen krásný zámek schovaný na okraji Přírodní rezervace Choltická obora, ale je i rodištěm jednoho velmi zajímavého podnikatele, který rozpoznal vhodné příležitosti v regionu a jal se podnikat v oblasti, v současné době tak vyhledávané, a to regionální gastronomii. Vyhlášené stravovací zařízení získalo v Josefu Rabovi zkušeného provozovatele.

Když jsem za ním přijela do Choltice, přivítal mne mohutný mladý mužský v příjemné a decentně vyzdobené provozovně, umístěné v celém jednom křídle choltického zámku; v dalších částech jsou pro návštěvníky připravené expozice Muzea loutek a černého divadla spolu se zajímavým prohlídkovým okruhem. V prostorách zámku se také nachází již 18 let fungující, vyhlášený Music Club Zámek Choltice.

Idea p. Raby je jednoduchá: „Zámek Choltice vnímám nejen jako turistický cíl, ale jako součást života lidí z regionu, prostě místo, kde se setkávají generace,“ říká mi hned v úvodu na otázku svého působení v Cholticích.

„Ihned po svém vstupu do MAS Železnohorský region jste se přihlásil k certifikaci regionálních produktů a získal jste ji hned za dvě Vaše kulinařské speciality – marinovaná medová žebra a sváteční koláče. Jak Vás napadla právě tato dvě jídla?“

„Když jsem se dozvěděl o regionálních produktech, byl to okamžitý a spontánní nápad. Děláme je jen u nás na zámku a používáme místní suroviny. Maso z českých chovů, bylinky vlastní, med a jablka od železnohorských dodavatelů.“

Povězte mi něco více o medových zebrech, připravujete si na ně vlastní ingredience?

„Ano, na pokrm si pěstujeme vlastní bylinky tady u nás v Železných horách, med kupujeme od pana Vašíčka, žebír-

ka podáváme na kovaných talířích od kováře Kučery. Oba pánové jsou také certifikovanými producenty“.

A jak je to s těmi krásnými nadýchanými koláčky, které jsou plněné tvarohem a výtečnými jablečnými povidly?

„Recept na koláče nepochází z mé hlavy. Do zámecké kuchyně ho přinesla kuchařka Marcelka, která je peče pro široké okolí. My jsme je pouze trochu vylepšili. Připravujeme si na ně vlastní povidla a rádi bychom používali při výrobě také lipinský tvaroh – další regionální produkt“.

Využíváte potenciál železnohorských zemědělců? Zásobují Vás domácím masem, zeleninou, ovocem a jinými produkty?

„No, a to je přesně to, o co mi jde hlavně. Stavím kuchyni na surovinách regionu. A vlastně nejen kuchyni, snažím se maximálně využívat jakékoliv místní zdroje.“

Slyšela jsem, že v budoucnu chcete využít i symbolu mlýnských kamenů

ze znaku městyse Choltice a navázat ve své činnosti na historii. Prozdíte nám, jaké konkrétní kroky chcete učinit?

„Chtěl bych do budoucna dosáhnout toho, aby si náš návštěvník mohl zde v našich prostorách v pravé černé kuchyni umlít svou mouku a připravit si z ní třeba placuku, kterou si bude moci i upéct v peci“...

„Tak ať Vám všechny Vaše plány vyjdou!“

To jsem popřála ze srdce usměvavému panu Rabovi, poděkovala jsem za rozhovor a s pusou plnou sladoučkého, měkoučkého koláče, který se rozplýval na jazyku, jsem odcházela tichým předjarním choltickým parkem.

„Mňammm, přijďte také ochutnat ty dobrůtky! A vezměte s sebou děti, babičku a tetu, ať dámy posoudí, které koláče jsou chutnější, jestli ty, které pečou doma, nebo ty z Choltice?“

www.zamekcholtice.cz
krabak.j@seznam.cz

Text: Hana Böhmová
Foto: František Bárta

CHCETE SE I VY STÁT NOSITELI ZNAČKY ŽELEZNÉ HORY regionální produkt®?

Certifikace probíhá vždy v únoru a říjnu a přinese vám: zveřejnění v novinách Doma v Železných horách, vytvoření katalogového listu, umístění informací na www.regionalni-znacky.cz a na webu ŽR, výhodné zařazení vísáčků a samolepek pro označení produktu.

Také nabíjíme možnosti prezentace a prodeje produktů zdarma v prostorách IC a na akcích pořádaných partnery či samotným ŽR, zveřejnění v materiálech ŽR, zapojení se do aktivit ŽR, navázání komunikace a spolupráce s dalšími výrobci nejen v ŽR, prezentace a spolupráce s regionálními výrobci a subjekty pořádatelkami prodeje a prezenční akce v rámci Pardubického kraje i ČR, aj.

Veškeré podrobné informace získáte na webu www.regionalni-znacky.cz/zelezne-hory

- ▶ **do 7. 10. 2013** předání přihlášky a výrobku koordinátorovi – MAS ŽR (infocentrum Heřmanův Městec)
- ▶ **24. 10. 2013** zasedání certifikační komise – přidělení certifikátů vybraným produktům a výrobkům

Výběr z akcí Železnohorského regionu v roce 2013, kde se můžete setkat s regionálními produkty

Dny Železnohorského regionu 18.–21. dubna 2013 otevřou jako již tradičně turistickou sezonu v Železných horách. Ve čtyřech dnech region představí nové aktivity v oblasti.

Městské slavnosti – VII. ročník festivalu Polanského Přelouč ve dnech 30. května až 1. června 2013 budou probíhat hlavně na náměstí v Přelouči.

VI. ročník **Tradic Železnohorského regionu** se uskuteční jako každý rok v Areálu rozhledny Barborka v Horních Raškovcích dne **22. června 2013**. Akce je zaměřena na tvůrčí dílny tradičních řemesel regionu pro zájemce, které vedou sami umělci a řemeslníci. Na místě možno zakoupit regionální produkty.

Svátek keltské kultury Lughnasad připravený občanským sdružením Boii bude oslavovat městečko Nasavrky v **pátek 2. a v sobotu 3. srpna 2013**. Je připraven bohatý kulturní program, hudba, tanec, ukázky keltských řemesel, tradiční trhy, hry, soutěže, ale i certifikované regionální produkty.

Tradiční Staročeská heřmanoměstecká pout' a posvícení ve dnech 23. až 26. srpna 2013 opět otevírá možnosti pro propagaci výrobků regionálních producentů na sklonku léta velkému množství návštěvníků.

Svatováclavské kejklování ve starém mlýně v Mladoticích bude na **přelomu srpna a září 2013** hostit nejen hudebně divadelní festival, ale i trhy regionálních výrobků.

Babí léto na Železných horách proběhne **20. a 21. září 2013** v prostorách Autokempu Konopáč. Mezi komerčními prodejci jistě certifikované produkty vyniknou svou vynikající pověstí a zárukou kvality.

Zároveň s Babím létem probíhají ve dnech **21. a 22. září 2013** ve **Svinčanech** prodejní chovatelská a zahrádkářská výstava a v **Nasavrkách** podzimní **Městské slavnosti**. Tak jako na Konopáči i zde najdou regionální výrobci místo se svými výrobky.

První adventní neděle v mnoha obcích a městech Železnohorského regionu může být poslední možností našich producentů ukázat své produkty v roce 2013 v rámci menších či větších akcí spjatých s rozsvícením vánočních stromů.

V rámci **Adventu** se na **Choltickém zámku** uskuteční vánoční jarmark spojený s prodejem regionálních výrobků dne **7. 12. 2013** a Železnohorský region se bude těšit na své návštěvníky zase až v roce 2014.

Putování za poznáním místních výrobců, řemeslníků a služeb je jednoduché

Tak si představte autobus plný malinkých lidiček, který zastaví uprostřed Kovářova pod starou lípou. Osazenstvo autobusu se vyhrne ven před domek s označením Jizdárna a jejich štěbetání pojednou utichne. Rozjívění kluci zůstanou stát s otevřenými pusami před vstupními vraty a několik copatých holčiček se přitúlí k paní učitelce.

Zkušená pedagožka s úsměvem vkročí k majiteli ranče Kovářov panu Laškovi, který delegaci malých cestovatelů očekával ve slunném dopoledni před svým královstvím.

V rámci environmentální výchovy učitelky předškolních zařízení vyjždějí na výlety se svými malými svěřenci po regionu Železných hor a díky Programu pro školy formou „Učit poznáním“ děti postupně seznamují s pří-

rodou, zvířaty, řemesly, tedy veškerými činnostmi kolem nich. Na koňském ranči pana Laška některé děti poprvé viděly živého koně, ale i kozy, prasata či ovečky. Cílem zdejší návštěvy bylo děti provést mezi zvířaty, ukázat jim, jak žijí spolu se svými mláďaty, vysvětlit některé typické vlastnosti jako je vzhled, velikost, hlas nebo pohyb. Děti by se měly naučit jednotlivá zvířata poznat a zapamatovat si alespoň základní informace o nich. Majitel ranče se malým budoucím žákům věnoval se svým typickým úsměvem a laskavě objasňoval naivní dětské otázky. Kromě prohlídky celého ranče mohly některé z nebojácných dětí okusit svezení na koňském hřbetu, tak jak to třeba znají např. z heřmanoměstecké pouti. Až povyrosteou, mohou v případě hlubšího

zájmu začít na koni jezdit v některém jezdeckém kroužku, které pan Lašek organizuje, nebo se zúčastnit letního tábora o prázdninách.

Ranč Kovářov se nachází blízko Seče v Železných horách, je otevřen celoročně, ale po nutné předchozí domluvě, kontakt na p. Vladimíra Laška je 602 624 622, e-mail: ranch@kovarov.info, webové stránky www.kovarov.info.

Projekt Program pro školy je výsledkem dlouhodobé spolupráce Regionu Kunětické hory a Železnohorského regionu. Do jejich vytvoření byli zapojeni všichni šikovní lidé a odborníci z obou regionů, vč. místních pedagogů.

Jedná se o detailní připravené programy odpovídající rámcovým vzdělávacím plánům pro 1.–9. ročník základních škol s pružnou modifikací pro školy mateřské, střední a zájmová uskupení pracující se školní mládeží se zaměřením na vlastivědu, přírodopis, zeměpis a ekologickou výchovu.

Protože se však jedná o komplexní nabídku pro aktivní trávení volného času, lze tyto programy využít i pro rodiny s dětmi, seniory, či kluby turistů a jiné kolektivy.

Katalog programů je volně dostupný na obecních úřadech, všech informačních centrech a především v centrále v Heřmanově Městci. Pracovní listy obdržíte zdarma na vyžádání.

Doma v ŽELEZNÝCH HORÁCH • Turistické noviny pro území Železnohorského regionu. Vydává MAS Železnohorský region, o.s. ve spolupráci s Asociací regionálních značek, o.s. • **Kontaktní osoby:** Martin Písař, tel.: 469 625 147, 725 156 016, e-mail: infocentrum@meto-hm.cz, Hana Böhmová, tel.: 728 079 978, e-mail: haf2@seznam.cz, Kateřina Čadilová, tel.: 724 863 604, e-mail: cadilova@arz.cz. • **Fotografie:** © archiv Železnohorského regionu • **Grafický návrh a sazba:** © 2123design s.r.o. • © 2013

Tyto noviny byly vydány za finanční podpory Pardubického kraje. **ASOCIACE REGIONÁLNÍCH ZNAČEK** www.regionalni-znacky.cz/zelezne-hory • www.regionalni-znacky.cz